

Uitleg

Je mag je laten horen!

Als kind heb je allerlei rechten. Een van die rechten is dat je een eigen mening mag laten horen en dat volwassenen naar je moeten luisteren. In deze les lees je daar alles over.

Deze les

- Bij **opdracht 1** lees je de tekst actief. Je beantwoordt sleutelvragen en stelt vragen bij de tekst. Daar ga je mee verder in opdracht 3.
- Bij **opdracht 2** vul je een bekend-benieuwd-bewaardschema over de tekst in.
- In **opdracht 3** ga je aan de slag met de woorden uit de tekst.
- Bij **opdracht 4** gaan jullie nog meer informatie verzamelen over een of meer kinderrechten.

Voor het lezen

1. Kijk goed naar de titel, de kopjes en de foto's bij de tekst.
2. Wat weet je al over dit onderwerp?
3. Vul nu ook de eerste kolom in van het schema dat je vindt bij opdracht 2: **Bekend**.
4. Bespreek *met de klas*:
 - Welke kinderrechten ken je?
 - Welke daarvan vind je belangrijk en waarom?
5. Wat verwacht je dat de tekst je gaat vertellen? En wat zou je graag willen weten? Vul dat weer in in het schema bij opdracht 2 bij **Benieuwd**.
6. Bespreek in groepjes:
 - Heb je zelf weleens het gevoel gehad dat er niet aan jouw rechten werd gedacht? Zo ja, wil je er iets over vertellen? Of misschien heb je het weleens bij iemand anders gezien?
 - Wat deed je toen je hiermee te maken had (bij jezelf of toen je het zag bij een ander)? Bespreek het samen.

OPDRACHT 1

Actief lezen en sleutelvragen beantwoorden

1. Lees nu de uitleg over Actief lezen en sleutelvragen.

Uitleg

Bij **Actief lezen** bespreken jullie de tekst in een groepje. Bespreek steeds elk stukje. Lees dan de sleutelvraag of sleutelvragen die bij dat stukje hoort/horen. Sleutelvragen helpen je om de tekst beter te begrijpen.

Een sleutelvraag vraagt bijvoorbeeld:

- naar het **belangrijkste** van een stukje van de tekst;
- naar een **verband** tussen twee stukjes tekst;
- naar iets wat **onduidelijk** is in de tekst.

2. Lees de tekst actief in groepjes. Maak aantekeningen in de tekst zelf, of schrijf ze op het werkblad dat je krijgt.
3. Kom je woorden tegen die je niet (goed) kent? **Onderstreep** ze in de tekst.
4. Bespreek steeds elk stukje dat je actief hebt gelezen. Wat was het deelonderwerp? Kun je samenvatten wat je net hebt gelezen?

Sleutelvragen

Groepje van: _____

Leesdoel: Na het lezen van de tekst _____

Tijdens het lezen	
Inleiding	<ol style="list-style-type: none"> 1. Over welk recht gaat de tekst je in ieder geval iets vertellen? 2. Wat is het doel van de schrijver met de tekst, denk je?
Jouw mening telt	<ol style="list-style-type: none"> 3. Wat moet een volwassene doen als hij of zij een beslissing wil nemen over iets wat over jou of jouw leven gaat? 4. Bij welk soort beslissingen telt jouw mening?
Kinderrechtenverdrag	<ol style="list-style-type: none"> 5. Waarom hebben de Verenigde Naties het Kinderrechtenverdrag opgesteld?
Het heeft zin	<ol style="list-style-type: none"> 6. Wat hebben de personen die in dit stukje genoemd worden met elkaar gemeen?
Begin klein	<ol style="list-style-type: none"> 7. Noem twee voorbeelden uit de tekst van wat je zelf kunt doen aan kinderrechten.
Na het lezen	
<ol style="list-style-type: none"> 8. Is er iets waar jij zelf heel graag jouw mening over zou willen laten horen? Zou je dat na het lezen van deze tekst doen? Waarom wel of waarom niet? 	

OPDRACHT 2 Een bekend-benieuwd-bewaardschema invullen

1. Bij opdracht 1 heb je de kolommen **Bekend** en **Benieuwd** al ingevuld.
 Nu ga je de derde kolom invullen. Wat moet of wil je onthouden? Vul dat in bij **Bewaard**.
2. Welke vragen heb je nog na het lezen van de tekst? Vul die ook in bij **Benieuwd**.

Bekend	Benieuwd	Bewaard
		

OPDRACHT 3 Ophelderen van onduidelijkheden

1. Lees de uitleg.

Als je een tekst leest, komt het wel eens voor dat je een woord tegenkomt waarvan je de betekenis (nog) niet weet. Is dat woord belangrijk om de tekst goed te begrijpen? Dan moet je er iets mee. Natuurlijk weet je dat je een woord kunt opzoeken in een (online) woordenboek, maar dat kost best veel tijd. Je kunt daarom beter eerst proberen of je zelf achter de betekenis van dat woord kunt komen. Hoe je dat kunt doen? Nou zo:

1. Kijk eerst goed naar **het woord zelf**. Misschien ken je al een stukje, of herken je een (deel van een) woord uit een andere taal.
2. Lees daarna de zin waarin het woord staat en de zinnen ervoor en erna goed. Dat noem je **de context**. Soms staat het woord daar uitgelegd. Of er staat in andere woorden verteld wat er wordt bedoeld.
3. Kom je er echt niet uit? Dan kun je tot slot de betekenis van een woord ook **aan iemand vragen of het woord opzoeken** in het woordenboek.

En, heel belangrijk: controleer altijd of de betekenis die je hebt gevonden in de zin past!

2. Ga op zoek naar de betekenis van de woorden in de tabel. Schrijf in de derde kolom op hoe je aan de betekenis bent gekomen: 1, 2 of 3 (zie de uitleg).

woord	betekenis	Hoe ben je aan de betekenis gekomen?
1. <i>ertoe doen</i> (r. 2-3)		
2. <i>de overheid</i> (r. 11)		
3. <i>naast</i> (r. 18)		
4. <i>de discriminatie</i> (r. 25)		
5. <i>zich uitspreken</i> (r. 36)		

6. <i>de onderdrukking</i> (r. 39-40)		
7. <i>inspireren</i> (r. 45)		
8. <i>de top</i> (r. 46)		
9. <i>verantwoordelijk zijn voor</i> (r. 50-51)		
10. <i>het verschil maken</i> (r. 65)		
11.		
12.		
13.		

3. Ben je tijdens het actief lezen nog andere lastige woorden tegengekomen die niet in de tabel staan? Schrijf die dan ook op en probeer ook van deze woorden de betekenis te vinden.

Wil je meer weten over **ophelderende van onduidelijkheden**? Kijk dan op de strategiekaart!

Speel nu een spelletje **woordenschatmemory** met de woorden uit de tekst.

1. Werk in groepjes van twee. Je krijgt kaartjes met woorden en kaartjes met definities van je leerkracht. Hussel ze door elkaar en leg ze op tafel, met de tekst naar beneden.
2. Eén van jullie begint. Draai een kaartje om en lees hardop voor wat erop staat. Draai dan nog een kaartje om en lees voor wat daar op staat. Zoek de juiste woorden bij de juiste definities.
3. Heb je een goede set gevonden? Dan mag je dat setje houden en het nog een keer proberen. Heb je geen goede combinatie gevonden, dan mag de ander het proberen. Maar probeer te onthouden wat er op de kaartjes stond!
4. Probeer alle combinaties te vinden. Degene met de meeste kaartjes wint!

OPDRACHT 4 Allemaal rechten! (extra opdracht)

In de tekst hebben jullie vooral iets gelezen over het kinderecht dat je voor je eigen mening mag uitkomen. En je hebt ook gelezen dat er nog meer rechten zijn.

Jullie gaan in deze opdracht meer informatie verzamelen over een of meer van die kinderrechten. Luister goed naar de juf of meester. Die gaat vertellen wat jullie gaan doen.

1 WIE IS KIND	2 GEEN DISCRIMINATIE	3 KINDEREN EERST	4 RECHTEN ECHT VOLGEN	5 HULP VAN OUDERS	6 LEVEN EN ONTWIKKELEN	7 NAAM EN NATIONALITEIT
8 IDENTITEIT BESCHERMEN	9 OPGROEIEN BIJ OUDERS	10 GEZIN BIJ ELKAAR	11 BESCHERMEN TEGEN ONTVOERING	12 LUISTEREN NAAR MENING KIND	13 VRIJ JE MENING GEVEN	14 VRIJ DENKEN EN GELOVEN
15 EEN GROEP MAKEN OF LIJF WORDEN	16 PRIVACY BESCHERMEN	17 TOEGANG TOT INFORMATIE	18 GOEDE OPVOEDING	19 BESCHERMEN TEGEN KINDER-MISHANDELING	20 KINDEREN ZONDER GEZIN	21 ADOPTIE
22 KINDEREN OP DE VLUCHT	23 KINDEREN MET EEN HANDICAP	24 GEZONDHEID, WATER, ETEN EN MILIEU	25 KINDEREN DIE NIET THUIS WONEN	26 FINANCIËLE HULP	27 VOEDING, KLEDING, VEILIG HUIS	28 TOEGANG TOT ONDERWIJS
29 TALENT ONTWIKKELEN OP SCHOOL	30 EIGEN TAAL EN CULTUUR	31 SPEL EN VRIJE TIJD	32 BESCHERMING TEGEN KINDERARBEID	33 BESCHERMING TEGEN DRUGS	34 BESCHERMING TEGEN SEKSUEEL MISBRUIK	35 VOORKOMEN VAN KINDERHANDEL
36 KINDEREN NIET MISBRUIKEN	37 BESCHERMING TEGEN ZOMAAR OPSLUITEN	38 BESCHERMING IN OORLOG	39 ZORG VOOR SLACHTOFFERS	40 JEUGDSTRAFRECHT	41 BETERE REGELS HEBBEN VOORRANG	42 IEDEREEN MOET KINDERRECHTEN KENNEN
43-54 HOE HET VERDRAG WERKT	VERDRAG VOOR DE RECHTEN VAN HET KIND					